

Laboratoriemedicin

Godkänt datum 2025-09-03

Syfilis Serologi (antikroppspåvisning) Screening

Bakgrund

Syfilis orsakas av spiroketen (en spiralformad bakterie) *Treponema pallidum* subspecies *pallidum* som huvudsakligen sprids genom sexuell kontakt, men även kan överföras via blod eller från mor till foster via placenta. Sjukdomen indelas i olika stadier: primär, sekundär, tertiär och latent syfilis.

Diagnostiken baseras oftast på serologi med påvisande av antikroppar dels med specifika treponemala tester som använder antigen från *T. pallidum*, dels med s.k. ospecifika icke-treponemala tester som använder antigen bestående av lipidextrakt. I primärstadiet kan antikroppar mot *T. pallidum* ofta påvisas några veckor efter symtomdebuten.

De ospecifika testerna är kvantifierbara och används för att bedöma sjukdomsaktivitet och serologiskt svar efter behandling. Efter behandling av en tidig infektion blir de i allmänhet negativa inom 1-2 år. Antikropps-nivån i de specifika testerna är däremot inte korrelerad till sjukdomsaktivitet och reaktiviteten i dessa kvarstår oftast i årtal/livslångt efter genomgången infektion.

I sena stadier av syfilis kan dock de ospecifika testerna bli negativa trots att infektionen inte behandlats vilket gör att det kan vara svårt att serologiskt skilja en sen syfilis från en tidigare genomgången syfilis.

En begränsning hos samtliga serologiska syfilistester är att de blir positiva även vid icke-veneriska treponematoser (yaws, bejel och pinta).

Svar/Tolkning/Bedömning

Besvaras som Negativ eller POSITIV.

På prov som utfaller positivt i screeningtestet utförs kompletterande analyser: TPHA (om det positiva screeningresultatet inte tidigare har konfirmerats med TPHA eller TPPA), VDRL och Wassermanns reaktion. För mer information se:

[Syfilis Serologi \(antikroppspåvisning\) TPHA](#)

[Syfilis Serologi \(antikroppspåvisning\) VDRL](#)

[Syfilis Serologi \(antikroppspåvisning\) Wassermanns reaktion \(WR\)](#)

Metodik/mätprincip

Automatiserad immunkemisk analys, s.k. CMIA-analys (Chemiluminescent Microparticle Immunoassay), för kvalitativ detektion av antikroppar (IgG och IgM) mot *Treponema pallidum*. Analysen är ett s.k. specifikt serologiskt syfilistest i vilket rekombinanta antigen från *Treponema pallidum* används.

Referenslitteratur

1. Peeling R W, Mabey D, Kamb M L, Chen X-S, Radolf J D, Benzaken A S. Syphilis. Nat Rev Dis Primers 2017;3:17073.
doi:10.1038/nrdp.2017.73.
2. Föreningen för Klinisk Mikrobiologi, 2009. Referensmetodik för laboratoriediagnostik vid kliniskt mikrobiologiska laboratorier - Syfilis.
<http://referensmetodik.folkhalsomyndigheten.se/w/Syfilis>
3. Tunbäck P. SSDV:s rekommendationer för behandling av sexuellt överförbara infektioner: Syfilis. Svenska Sällskapet för Dermatologi och Venereologi, Sektionen för venereologi och genital dermatologi, 2022.
4. Tunbäck P. Syfilis - glömd men inte borta. Läkartidningen 2021;118:21059.